

عنوان مقاله:

توسعه فضای سبز شهری و نقش آن در مدیریت محیط زیست کلان شهرها (مطالعه موردی: فضای سبز شهرهای اصفهان، تبریز، تهران و مشهد)

محل انتشار:

اولین کنفرانس برنامه ریزی و مدیریت شهری (سال: 1385)

تعداد صفحات اصل مقاله: 25

نویسندگان:

سید جمال الدین خواجه الدین - دانشیار گروه مرتع و آبخیزداری دانشکده مهندسی منابع طبیعی، دانشگاه ص

مسعود گل محمدی - کارشناس ارشد گروه مرتع و آبخیزداری، دانشکده مهندسی منابع طبیعی، دانش

مجید شبان - کارشناس گروه مرتع و آبخیزداری، دانشکده مهندسی منابع طبیعی، دانشگاه ص

مرضیه رضایی

خلاصه مقاله:

در بسیاری از کلان شهرها، چشم انداز شهر چیزی جز ساختمانها، راهها و برجهای سر به فلک کشیده نبوده و انسان کمتر می تواند در گریز از انبوه سیمان و آسفالت آرامش یابد. این مسئله یعنی زیبایی و چشم انداز شهر، بالاخص در شهرهایی مانند مشهد و اصفهان که سالانه تعداد زیادی زائر و گردشگر از سراسر کشور و سایر نقاط جهان را داراست، بیشتر مورد توجه قرار می گیرد. یکی از عوامل توسعه فضای سبز شهری و پایداری آن، انتخاب گونه درختی و درختچه ای مناسب و بالا بردن تنوع گونه ای در این فضاهاست. با وجود تنوع گونه ای در فضای سبز شهری علاوه بر افزایش زیبایی محیط و چشم انداز، در صورت مرگ و میر یک گونه، دیگر گونه ها زنده می مانند. بدین منظور تحقیقی در دو بخش انجام پذیرفت. بخشی از این بررسی به مطالعه گونه های کشت شده و سازگار با شرایط اکولوژیک شهرهای بزرگ با هوای آلوده مانند مشهد، تهران، اصفهان و تبریز پرداخته شد تا در صورت وجود گونه جدید و مقاوم به شرایط آلودگی هوا، به فضای سبز اصفهان معرفی گردد. ابتدا لیستی از گونه های کاشت شده در فضای سبز هر شهر تهیه گردید. همچنین گونه های مشترک که در فضای سبز هر چهار شهر کشت شده بود، تعیین و گونه های جدید پیشنهاد گردید. در بخش دیگر مطالعاتی بر مبنای بررسی گونه های بومی مناطق جنگلی انجام گرفت. در این مطالعه بازدیدهایی از 15 منطقه جنگلی و ذخیره گاهی انجام گرفت. این بازدیدها در سال 1383 و 1384 صورت گرفت. مراحل اجرای تحقیق مطالعه مناطق جنگلی زاگرس و البرز، شناسایی گونه های درختی و درختچه ای، عکسبرداری، جمع آوری نمونه های هر بار بومی، تعیین محل جمع آوری بذر و قلمه، اندازه گیری ابعاد برخی درختان جنگلی، اندازه گیری L.W.P فنولوژی و فرم رویشی می باشد. نتایج نشان داد از گونه های کشت شده در فضای سبز شهرهای مختلف، تعدادی مناسب شرایط اکولوژی اصفهان است. از طرفی شهرها دارای درختان چندین ساله بوده و از دیرزیستی بالایی برخوردار بوده و در انتخاب گونه های سازگار می توان از آنها سود جست. براساس نتایج گونه های شالک، ابریشم ایرانی، ختمی درختی و به خصوص چنار، بید و سپیدار درختانی آبدوست بوده و نیاز آبی بالایی دارند. گونه های چنار و بید به دلیل کمبود آب قابل دسترس در محیط های شهری، رشد نسبتاً ناموفقی داشته اند. این گونه ها با نیاز آبی بالایی که دارند، باید از فضای سبز شهرهای مناطق خشک حذف گردند. به نظر می رسد که گونه های دارمازو، ارغوان، سنجد، زبان گنجشک، پیروکانتا، توت و افرای سیاه جزء گونه های سازگار با محیط و مقاوم به خشکی بوده که برای فضای سبز شهر اصفهان توصیه می گردند.

کلمات کلیدی:

مدیریت فضای سبز، گونه جدید، درخت، درختچه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/74702>

